

”חוצה-ישראל“, 2008

בתערוכה ”חוצה ישראל“, חמישה צלמים פותחים צמצם על המרחב הציבורי שלנו.

תוואי העלילה הוא המפגש האנושי (הפרטי נוכח - נעדר). המרחב שייך למקום. ”המקום“ מוגדר תמיד ביחס לסובב אותו. ”המקום“ שייך לארץ, לארץ ישראל. למקום הארצי חסר המנוח, החצוי שקצותיו פרומים.

”הארץ“ היא מושג מופשט. ללא גבולות ברורים וללא מקומיות מוגדרת. לחצות את הארץ לאורכה הוא לא רק מושג, הוא מיתוס עוד מימי האבות.

”...אז היה לנו עתיד יותר גדול מן ההווה, והיום יש לנו רק הווה גדול אין קץ. ומי עוד מדבר כאן על עתיד? חוץ מן השלום, כמובן“ (ס. יזהר ”מי עוד מדבר כאן על עתיד? חוץ מהשלום כמובן“ עתון 77, נובמבר 2001).

חמשת הצלמים, בני דורות שונים, מרחיבים את המבט השגרתי, היומיומי על ההווה.

רולי ותיב, בצילומי הגדלים שהתפרסמו לאחרונה גם בספר ”דרך גדל“, בהוצאת המשכן לאמנות בעין-חרוד, יוצר מניפה רחבת אופק שמתחילה מייצוג החוויה האישית דרך פריסת מניפה מטפורית על הישראליות שנחשפת בדימוי הדגל. ההתבוננות העקבית במצבו, תנוחתו, מפגשיו עם הסובב ומיקומו, מחדדים את הגלוי ואת הנסתר, את השבר והדאגה, את היופי וכיעורו-את הישראליות במערומיה.

עדי ברנדה, בסדרת צילומי-”מופרע“ בו מצולמים סימוני חסימה באדום לבן במרחב הציבורי. ובסדרה-”שרב כבוד“, סדרת צילומי רמקולי אזעקות שנושקים לשמיים בהירים, לריקנות גדולה, מאפשר ברנדה לצופה להתבונן על שולי הדברים, על המתח והאבסורד שבין הצילום המושלם שתופסת העדשה לבין המראה המטריד של המציאות.

תמיר שר, מתעד ריטואל מוכר של עמידה חפוזה בשולי הדרכים הבינעירוניות ובתוך שעון העיר בעת צפירת יום הזיכרון. עוד רגע בלתי נמוע מחיינו כאשר הפרטי והלאומי ציבורי, הופכים לישות אחת, רגע שהוא הקופסה השחורה של מדינת מלחמה, שכמו שהייתה לה התחלה עדיין לא רואים את סופה.

יעל יוהס, מתבוננת מהצד על חווית המפגש של הישראלי עם הטבע המקומי הרווי סמליות, מיקרוקוסמוס לא נתפש של יופי מסומן בגדרות. טבע כבוש בידי אנשים שנכסו לעצמם פיסת אדמה. הצילומים אינם משווים רק חזות דוקומנטארית לדימוי, התבוננות בפרטי הדמויות והקבוצות שמאכלסות את הצילום, מאפשרים למתבונן פרשנות נוספת. שוקה גלוטמן, מרחיב את נגיעתו העקבית בישראליות, בסדרה - בשביל קליפות התפוזים (התייחסות לספר ההרפתקאות ”שביל קליפות התפוזים“ של נחום גוטמן שנכתב על רקע גירוש התושבים מתל אביב במהלך מלחמת הראשונה). מאה שנים מאוחר יותר, לדבריו של גלוטמן אנו דניין תקועים בילדותיות נצחית שמרוב משחקי הרפתקאות וטכסי חניכה צבאיים, מתקשים להיחלץ ”מעבודת מולך הביטחון“ המאיימת על עצם קיומנו. על קיר הגלריה כותב גלוטמן טקסט ”לדויתי“ עם שמות החיבה של קציני צה”ל הבכירים לדורותיהם. כמו היה זה מפגש מחזור של חבורה צברית גאה, כאשר השם שוקה, חודר לתוכה כסוס טרויאני. סדרת הצילומים המוצגת, עוסקת במרכיב הצבאיות שבהווה הישראלית.

המרכיבים היוזאליים בתערוכה מצביעים על מערכת קשרים מורכבת בין העבודות שמותירות אחריהן הד מטריד של אי נחת.

דרורה דקל

”חוצה-ישראל“, 2008

25.10.08 - 20.9.08

התערוכה במסגרת שנת ה-30 לגלריה, אוצרת דרורה דקל בתמיכת מנהל תרבות משרד התרבות המדע והספורט

